

въ югоизточна България, бидейки заобиколени съ гъсти и непроходими гори. За такива се пише и при изпращането на шведския кралъ Карлъ XII въ 1714 г., който отъ Одринъ до чалжавашкия проходъ миналъ прѣзъ „непрѣкъснати гори“. Инакъ, най-обикновениятъ и правъ пѣтъ отъ източния Балканъ за Одринъ и Ц-дъ е минавалъ прѣзъ Айтосъ, Кара-Бунаръ, с. Канара (до границата въ Турция) и т. н., но очевидно, негоденъ за воененъ походъ. Впрочемъ, днешното голо поле между Сливенъ и Ямболъ, край Бършанъ и прѣзъ Артаклари, рускитъ войски отъ Сливенъ на пѣтъ за Одринъ прѣзъ Ямболъ (въ 1829 г.) сж прѣминавали съ голѣми мъжнотии. Принудени били да сѣчатъ дърветата и храсталъка по него за да отворятъ мѣсто на артилерията си. Всичко това говори за лѣсистото минало на сливенско и цѣла източна България.

На връщане прѣзъ зимата, Мухамедъ е държалъ почти сжщата посока: Кьопрю-Кьой Надиръ-Дервентъ, Айтосъ, Карнобатъ, Iakhschiler, Паша-Кьой, Чомле-Кьой, Одринъ. При тоя походъ, както и при другитъ, раята отъ околицитъ на Бургазъ, К.-Агачъ, Ямболъ, Айтосъ, Карнобатъ и Сливенъ е взела участие въ ангари-ята, а войниците отъ сжщитъ краища сж придружавали обозитъ като стража и поправяли пѣтищата и постоветъ, като пионери. Тоя походъ е важенъ за насъ още и за това, че дава нови поселения около двѣтъ страни на източния Балканъ и покрай брѣговетъ на Черно Море. Когато поляцитъ подъ Собески и Яблановски почватъ да чистятъ владѣнията си отъ турски и татарски елементи, послѣднитъ повличатъ съ себе си къмъ Балкана жителитъ отъ брѣговетъ на Днѣстъръ, за да се заселятъ около двѣтъ страни на Балкана и около Къркъ-Клисе¹⁾. Тоя интересенъ фактъ, мъгляво прѣдаденъ у Хамера, е по-обстоенъ у съврѣмника на всички тия събития, английския историкъ Нолисъ. Споредъ него, слѣдъ сраженията съ поляцитъ при Каменецъ и Chauozim, прѣзъ горѣописаната кампания на Мухамедъ IV., турцитъ направили голѣми опустошения въ полско и отвлѣкли сума роби (мъже, жени и дѣца: carrying, away men, women, and children into

¹⁾ Ham.-Hellert, XI, 403-406.